

число I (38)

II березня 2010

МОГИЛЯНСЬКИЙ ВІСНИК

політичне

An idea that is not dangerous is
unworthy of being called an idea at all

Oscar Wilde

актуально

Наталія Шостак

«Справа Івашиної»: хроніка подій

Візитівкою Києво-Могилянської академії є її демократичність і європейськість. Проте події останнього місяця стали серйозним випробуванням цієї слави на актуальність.

Перші сигнали, що викликали занепокоєння, стосувалися мінливих заяв адміністрації НаУКМА про реформування навчального процесу. У зв'язку з цим 5-го лютого Студентська колегія, Центр візуальної культури та студентська профспілка «Пряма дія» організували академічні збори «Києво-Болонська академія». З викладачів у ході громадського обговорення свої позиції представили Олександр Івашина та Василь Черепанин, які працюють на кафедрі культурології. Від адміністрації на питання студентів у вичент заповненій аудиторії (4-100) відповідали Андрій Мелешевич, Олена Третякова та Ольга Корольова. Головним підсумком обговорень стало рішення про загальномогилянський референдум щодо форми переходу на семестри та впровадження кредитно-модульної системи.

Невдовзі Рада факультету гуманітарних наук ухвалила рішення про заборону викладачам, які не мають вченого ступеня, читати курси на магістеріумі. За офіційними даними, метою такої

постанови є покращити рівень освіти в академії.

Як пояснив студентам Віталій Щербак, декан гуманітаріїв, у своєму рішенні Рада факультету спиралася на два документи: положення «Про магістеріум НаУКМА» № 343 від 22 липня 2004 р. і наказ Міністерства освіти і науки України № 99 від 10 лютого 2010 р. Під дію цієї заборони з наступного навчального року підпадає й Олександр Олексійович Івашина. Проте ніхто не згадав, що він з 1992-го викладає в Києво-Могилянській академії, у тому числі на магістерській програмі «Культурологія» – від часу її заснування.

Для студентів таке рішення Ради факультету стало справжнім шоком, змусило зайняти активну позицію і втрутитися в ситуацію. 17-го лютого на загальноакадемічній зустрічі студентів з президентом академії сам О.Івашина та представники викладацького, аспірантського та студентського кіл виступили з протестом і вимогою пояснень. Оскільки у відповідь їм нічого певного не пролунало, 18-го лютого студенти, здебільшого культурологи, вирушили до свого декана, аби з'ясувати, що відбувається. 22-го лютого президент НаУКМА Сергій Квіт особисто прийняв відкритий лист з більш ніж 500-ми підписами всіх, хто підтримував студентський протест, чи то фізично поставивши позначку під

текстом, чи то засвідчивши свою солідарність через інтернет-мережу.

Проте ці підписи вже поставили під сумнів. У листуванні з адміністрацією академії керівник центру «Музей української звитяги» Тетяна Люта заявила про фальсифікації, до яких буцімто вдалися автори. Окрім того, вона звинуватила О.Івашину, В.Черепанина та їхніх «посіпак» (слід розуміти нас, студентів?!) у тому, що вона охарактеризувала як «культурологічний екшн»: «Розмальовано частину академічних будівель, в тому числі стіну поварні Києво-Братського монастиря, у приміщенні якого розташовується Музей НаУКМА, зображенням ворога маргіналів – одного з деканів Могилянки». Наразі питання дискусії Т.Лютої з В.Черепаниним до 19-го березня має розглянути Комісія з етики. Чи дозволять О.Івашині викладати на магістеріумі, визначатиме Вчена рада на засіданні 25-го березня.

У світлі останніх подій кафедру культурології й інших небайдужих, які долучилися до протестного руху, намагаються представити як інтриганів і скандалістів. Насправді ж ми бореємося за те, що Могилянка проголошує своїм кредо: якісну освіту, демократичність, корпоративність. І буде дуже дивно, якщо адміністрація у відповідь на це скаже «ні».

допит

«Могилянський вісник»

Cosa nostra: говорить О.О. Івашина

Рішення Ради факультету гуманітарних наук заборонити людям без наукових ступенів викладати на магістерських програмах викликало обурення серед багатьох студентів. Формально заборона стосувалася чотирьох викладачів: Короля Д.О., Федорів М.Л., Куранової С.І. й Івашиної О.О. Проте, як дізнався МВ, до наступного навчального року, відколи має почати діяти це рішення, воно буде актуальним лише для Олександра Олексійовича Івашиної.

Пропонуємо нашим читачам інтерв'ю з ним Тетяною Огарковою, випускницею, а нині викладачем НаУКМА. Учасники розмови порушують найактуальніші питання життя Києво-Могилянської академії: говорять про проблеми публічності дискусій та якості викладання, про способи адміністрування, на теми університетської автономії та болонських реформ.

ТО: З 1996 до 2000 року Ви вчили мене та

багатьох інших студентів з мого курсу на бакалавраті, а з 2000 до 2002 – на магістеріумі. Ви були серед тих викладачів, які великою мірою нас навчили мислити, які великою мірою спричинилися до того, що ми продовжували наш науковий шлях. Багато хто з Ваших учнів захистився, частина з них зараз викладає в Києво-Могилянській академії. Це і Валерія Гавриленко, це і Василь Черепанин, це також я, Тетяна Огаркова. І в цьому контексті я б хотіла Вас запитати зараз: як сталося так, що після приблизно 15-ти років досить успішного викладання на магістерській програмі «Культурологія» раптом це викладання стало проблемою з точки зору формальної?

ОІ: Як на мене, усе почалося з мого виступу на конференції «Києво-Болонська академія» 5-го лютого. Це була зустріч зі студентами і викладачами, хоча останніх було досить мало, де мова йшла про проблеми Болонської реформи в

нашій академії, а саме, впровадження кредитно-модульної системи. Коли за кілька годин обговорень я почув дуже конкретну, красиву думку Інни Совсун, то зрозумів, що інколи наші студенти (хоча Інна вже й не студентка) в деяких моментах цієї реформи розбираються набагато краще, ніж адміністрація. І коли мені здалося, що адміністрація занадто активно висловлює незгоду з учасниками цієї зустрічі, я підтримував позицію, що питання модулів потрібно розглянути уважніше. Інакше виходить модель хробака, коли рішення спускають зверху, а всі повинні підкорятися. Майже одразу відбулося засідання Ради факультету, де мені (не мені особисто, це торкалося кількох викладачів) заборонили викладати в магістеріумі як людині, яка не має вченого ступеню. Блискавичне поєднання цих речей і викликало збурення не тільки в мене, а й у студентів. Були ці дві події пов'язані чи ні, але в нашій свідомості безумовно були.

(Дивіться продовження на стор. 2)

Cosa nostra: говорить О.О. Івашина

(Продовження. Початок на стор. 1)
«Влада повинна вміти зваблювати»

Другий момент – це питання якості викладання. Як на мене, у наші часи університет – це не тільки цитадель просвітництва, це ще й цитадель варварства. Від однієї викладачки я чув: «Боже, хіба за стільки років людина не написала 160 сторінок? Це ж шик!» У тому й то проблема, що це стало «пишиком». Тобто в нас, як і в усьому світі, ситуація дивна: виходять сотні робіт, сотні дисертацій, сотні статей, монографій, які ніхто не читає. Тобто існує абсолютне перевиробництво писемної академічної продукції, яке забуває риторичну культуру викладання. В університеті нікуди не зникли ні лекції, ні семінари, тобто своєрідний жанр, де викладач демонструє свій спосіб оперування знаннями, показує, як знання можна передати, тобто як можна з ним вправлятися. І це відбувається не за одну лекцію, не за дві, це фактично десятки років. І тільки таким чином передається знання від Платона, Монтеня, Вітгенштейна далі. Якби академія «не мочила» (за путінським висловом) своїх викладачів, не боролась з ними, а просто зуміла створити бюрократичну процедуру, щоб оцінювати згадані риторичні моменти, взагалі не було б жодних проблем зі ступенями, для того щоб викладати в магістеріумі.

Сама система захисту в нашій країні дійшла до абсурду. Може, ВАК став хорошою залізною завісою перед невіглаством. Але ВАК – це одночасно перепона для талановитих людей пройти легко цю процедуру. Це потрібно змінювати. Ще один дуже важливий момент, пов'язаний зі ступенем і викладанням: якщо людина сумлінно працює, якщо в неї 5-6 курсів, як у мене, на рік, то одночасно, якщо вона не вчиться в аспірантурі, просто немає змоги захиститися. У цьому я переконаний.

Риторичний продукт викладача стосується насамперед студентів. Адже вони не тільки читають письмові роботи, а й слухають лекції та беруть участь у семінарах. А коли вирішується доля викладача і його роботи в магістеріумі, про студентів геть забувають.

ТО: У Вашому випадку голос студентів почули. Відкритий лист до президента С.М. Квіта з підписами (близько 500), що їх зібрали студенти, мав певний ефект.

ОІ: Слава Богу, наш президент пан Квіт усе-таки розуміє, що не можна тільки бюрократичним куймом управляти, що треба вміти подобатися студентам, влада повинна вміти зваблювати. Проте цього збурення взагалі не мало би бути. Воно виникло на рівному місці. Такі речі можна було спрогнозувати.

«Больова точка – неіснування корпорації»

ТО: Реформа, яка наразі відбувається в НаУКМА і в Україні загалом, пов'язана з Болонським процесом. Вона не є унікальною українською проблемою. Через цю процедуру проходили багато вищих навчальних закладів інших країн. У Франції, приміром, студенти протестували, бо, може, небезпідставно вважали, що Болонська реформа є своєрідною меркантилізацією освіти. Модель університету, який задовольняє потреби ринку, їх не влаштовувала. У нашому випадку суто технічні проблеми стали наріжними, тому що вони не відображають філософію освіти по суті. Вони просто вказали на наявність інших проблем, не пов'язаних з цією реформою, проте які існують в академії. І до цих проблем, звичайно, належать неповага до викладача, перезавантаженість викладачів роботою, питання фінансування освіти, відсутність автономії університету. Чи не думаєте Ви, що все те, що обговорювали на зустрічі «Києво-Болонська академія», насправді не є саме по собі

таким провокативним? Воно просто дало поштовх виявити внутрішню напруженість в університеті?

ОІ: Звичайно, це больова точка, яка виявила інші проблеми. На мою думку, університет – це корпорація викладачів і студентів. Тобто больовою точкою є власне неіснування цієї корпорації: не відчутно зв'язку між студентами та викладачами, адміністрація намагається формально від них відгородитися. Навчання – це живий процес, і охопити його бюрократичними процедурами повністю просто неможливо. Варто розглядати кожну ситуацію окремо, а не просто, як кажуть, лягати під накази міністерства (навіть якщо це з найкращою метою: врятувати академію від майбутніх міністерських атак).

ТО: На жаль, адміністрація НаУКМА та корпорація викладачів і студентів не існують у вакуумі. Оскільки Києво-Могиллянська академія є національним закладом, існують певні формальності, виконання яких бере на себе адміністрація. Проте питання державного фінансування вищої освіти, яке порушують в Україні, стоїть також у інших країнах, але в нашому випадку його розуміють як право на контроль. Воно й визначає політику згори. І адміністрація вищого навчального закладу є заручником ситуації, оскільки університет повинен відповідати певним державним стандартам. І це проблема дуже складна. Влада вертикаль іде далі до Міністерства освіти і науки України, до уряду. Система вимагає контролю. Ми знаємо приклади інших країн, коли держава може фінансувати освіту, але при цьому надавати автономію вищим навчальним закладам. У нас же це питання не вирішене.

ОІ: Бюрократи створюють проблеми для інших бюрократів. Проблема в тому, що ми схилимося перед цією фіктивною раціоналізацією навчального процесу, за якої живі люди (студенти, викладачі) і сама якість процесу десь губляться, забуваються. Зрозуміло, що без цих речей обійтися повністю просто неможливо. Мабуть, зник би навчальний процес як такий.

«Етичні питання не вирішують комісії взагалі»

ТО: Києво-Могиллянська академія увійшла в консорціум університетів, які виборили автономію на законодавчому рівні. Це була тривала робота, і саме адміністрація намагалася поліпшити ситуацію. Може, ці зусилля не видно з місця викладача. Проте є люди, які бачать мету всього процесу. Форма демократії, яка, на мою думку, є прийнятною в академії – це та модель, коли кожен займається своєю справою, тобто студент учиться, викладач викладає, адміністрація розробляє варіанти зміни навчального процесу. Але коли справа доходить до прийняття рішення, яке стосується всіх без винятку, на цьому етапі всі збираються та вирішують колегіально певне питання.

ОІ: Якщо зусиль не видно, їх слід якимось подавати. Треба все-таки дбати за своє обличчя, тобто демонструвати боротьбу, яку веде адміністрація за якість навчального процесу. Якщо ж щось публікують, то це відбувається дуже формально. Часто й наша адміністрація, мені здається, прикривається міністерством і робить якісь непродумані кроки. Мова йде про те, що не

можна надто демонстративно нехтувати думкою викладачів і студентів. Інакше це буде приводити до збурень, які можуть мати серйозний характер. Ті ж дії, які я спостерігаю зараз, досить цивілізовані, якщо не рахувати останній епізод з живописом.

ТО: Ви маєте на увазі лист Тетяни Лютої, викладача кафедри історії, який вона написала до Василя Черепанина з приводу графіті на стіні академії? Проте зрештою очевидно є помилка пані Лютої: людина не розібралася в ситуації, чомусь прочитала «Жером» як «декан» і звинуватила Вас. Але мене більше цікавить тональність відповіді Василя Черепанина. Чи припустимо, на Вашу думку, відповідати на агресію агресією? Якою тут має бути міра публічності?

ОІ: У цьому випадку я все-таки захищаю позицію Василя Черепанина. Не можна урівнювати ці позиції: позиція агресії, з одного боку, з іншого – позиція тонального акцентуованого занепокоєння. Вибачте, наклепи – це намагання замарати. Реакція Василя, директора Центру візуальної культури, – це реакція на неприпустимі речі. Якщо їх не зробити публічними, до чого дійде академія? Таке слід припинити раз і назавжди.

Відбудеться засідання Комітету з етики. Хоча я не вважаю, що питання такого роду повинні розглядати на якихось комісіях. Етичні питання не вирішують комісії взагалі.

«Чого Ви хочете?»

ТО: З реакції президента НаУКМА було зрозуміло, що зрештою адміністрація університету готова піти Вам назустріч. І питання було лише в тому, яким чином це формалізувати, як зробити так званий «виняток Івашина».

ОІ: Так, це питання будуть розглядати на наступному засіданні Вченої ради. Побачити, чим закінчиться ця справа – питання часу. Проте не можна сказати, що «справа Івашина» остаточно вирішена. Нехтування думкою студентів і викладачів приводить до того, що люди, які мене не знають, раптом починають звинувачувати, що я розмалюю стіни академії. Безумовно ця неадекватна ситуація пов'язана з тим, що починають шукати ворогів всередині академії. Немає цих ворогів.

ТО: Яка остаточна прихована мета останніх подій? Тобто чого Ви хочете? Відстоювати власне право викладати в магістеріумі, як це було протягом 15-ти років? Чи Ви будете підтримувати протистояння, яке існує?

ОІ: Я людина, яка просто викладала, і дехто вважав, що непогано викладала. І якщо Ви думаєте, що ця ситуація полегшила мені викладання, то, мабуть, Ви помиляєтесь. Я завжди проти будь-якого протесту, який кохається в самому протесті. Тобто протест заради протесту – це як мистецтво заради мистецтва, але набагато гірше. Мистецтво заради мистецтва – це все-таки та форма існування мистецтва, у якій є чудові речі. А протест заради протесту, на жаль, не та форма життя, яку б я вітав, хоча хтось може віддаватися їй. У цій ситуації, звичайно, я вважаю своє право викладати в магістеріумі абсолютно законним. Зрозуміло, що ми в університеті насамперед для того, щоб, як говорив колись Вілфгелм фон Гумбольдт, заражати одне одного своїм ентузіазмом в справі пізнання. Оце основне. Чи дадуть нам цю можливість – мати ентузіазм, який в нас поки що забирають на якісь дивні речі – подивимося.

Відеофрагменти цього інтерв'ю можна переглянути в інтернеті за адресою: <http://naukma2010.blogspot.com/>

Хто вбив Кенні?

Гомер, київський вуличний художник

До питання про епістолярний простір

Звернутися до відомого київського графітика Гомера МВ змусила реакція викладачки Києво-Могилянської академії на малюнок з написом, що з'явився на стіні одного з приміщень університету. Цей малюнок протрактували як карикатуру на декана факультету гуманітарних наук і звинуватили кількох викладачів кафедри культурології та їхніх студентів у тому, що саме вони зазіхнули на чистоту білосніжної стіни на хвилі протестного руху, який зародився в академії. Ідентифікувати автора образу, який набув такої слави, нам не вдалося. Проте цей інцидент змусив поставити багато питань, у тому числі до людей, які займаються графіті.

Два основних різновиди сучасних графіті – це графіті молодіжних субкультур і побутове графіті. Важливою відмінністю між ними є міра доступності змісту для стороннього глядача. Проте будь-яке графіті варто розглядати як своєрідне послання без певного адресата. Через такі зображення утворюється зв'язок між людьми дуже віддаленими.

Вбачати внутрішню єдність графіті слід, мабуть, не в обмеженості тематичного кола висловів, а в поетичній і прагматичній тексті. Значна частина графіті (тут і надалі ми говоримо про побутовий його різновид) відтворює традиційні тексти чи побудована на традиційних засобах і технологіях. Графіті тяжіє до формульності. Не можна забувати й про те, що улюбленим жанром авторів цих творів є пародія, матеріалом для якої може бути будь-що. Так і в нашому випадку.

Хтось написав слово "Jerome" – це зовсім не означає, що автор передбачав, що прийде якийсь викладач і протрактує це як карикатуру на декана. Утім у такій реакції немає нічого дивного. Як на мене, цей малюнок можна по різному тлумачити, це може бути що завгодно, починаючи від псевдоніму автора, закінчуючи рекламою однойменного ді-джея. Головне, що автор адресував його всьому людству, як повідомлення,

послане в інтернет – і вже не важливо, хто його читає, важливо, що просто його хтось читає і все.

Навіщо ж все це потрібно людині? Навіть домашня тварина, знаходячись поряд з нами, одразу входить у систему заборон: тут ссяти можна, тут какати не можна, і починається... За непослух карають. Так і будь-яка людина поринає в мережу заборон. І бажаючи здолати межі, встановлені іншими, ти здійснюєш «героїчні» вчинки. Графіті – це дія, що розширює зону твоєї свободи.

Узагалі культура міських неформальних публічних написів, яка існує нині в пострадянських містах, історично й типологічно неоднорідна та є симбіозом національної традиції та традиції чужої культури, яка прийшла до нас з Заходу. Мають місце й особливі випадки функціонування настінних написів, локальні традиції. Я маю на увазі такі факти, як написи на будівлі Рейхстагу, які зробили вояки; фрази, що їх написали на стінах Брестської фортеці її захисники чи в'язні фашистських концтаборів; намогильні письмові звернення до померлих; записки з проханнями до святих тощо. Утім ставити в один ряд всі ці явища та не робити відмінностей між ними й сучасними міськими графіті, як на мене, не зовсім коректно.

Треба визнати, що протягом останніх років у загальній картині міських графіті відбулися якісні зміни, що пов'язано, на мою думку, з двома тенденціями: по-перше, домінуванням комунікативної функції графіті (і, відповідно, розширенням його діалогічного потенціалу), по-друге, поширенням й універсалізацією мови публічних написів у сфері соціального спілкування. Напевно, не останню роль відіграв вплив візуальних форм вуличної реклами: з одного боку, графіті активно реагує на рекламні тексти, з іншого, реклама щораз частіше використовує стилістику неформальних написів. Як приклад графіті, свідомо орієнтованого на естетику, можна навести оформлення агітаційних надписів під час

Помаранчевої революції.

Сучасні графіті відкривають новий фольклорний напрям у мистецтві. Значно розширюється сфера побутування графіті. У застійні часи й в епоху перебудови традиційними його місцями були переважно маргінальні зони й об'єкти: паркані й огорожі, будки зупинок, тамбури в потягах, вбиральні, місця тусовок і постійного перебування молоді, до того ж записів і зображень, наприклад, на шкільних партах було значно менше, ніж зараз. Останнім часом ситуація різко змінилася. Що далі, то більше написів трапляється на відкритих міських просторах, на зовнішніх стінах і вхідних дверях будинків, на афішних та рекламних щитах, трамваях, електричках... Цей процес поширення графіті-традиції помітний не лише у фізичному просторі, але й у соціальному. На початку століття в графіті вбачали не більше, ніж каракулі, і ніхто за винятком групи археологів не бачив у них будь-якої цінності. Потрібно було абсолютно нове бачення мистецтва епохи модернізму, щоб віднайти в цих настінних письменах якесь значення.

Нині писання в громадських місцях перестали активно обговорювати та засуджувати. У суспільстві це вже не вважають чимось непристойним чи таким, що маркує поведінку людини як «анти-» чи «асоціальну». До графіті звикли. Воно поступово набуває статусу соціально нейтрального явища, перетворюється на невід'ємний елемент великого міста. На сьогоднішній день, як на мене, графіті втратило значення протесту, альтернативності офіційній культурі й, актуалізуючи свій діалогічний потенціал, максимально розширило сферу впливу в комунікативній системі сучасного міста: будь-яке написане слово чи зображення інтерпретують як репліку, що провокує відповідь, а сукупність міських площин перетворюється в суцільний епістолярний простір.

культурний мінімум

Марія Познякова

ЄС-БП-ЄКТС-КМС-КМА, або Давайте ж учитися читати!

Найбільшою проблемою в Києво-Могилянській академії, як не дивно, є невміння читати, зокрема нормативні положення, та звичка вірити всім на слово. Такий недолік у повній мірі виявився під час впровадження кредитно-модульної системи в НаУКМА.

Болонський процес – явище унікальне. І не тільки тому, що створює єдиний освітній простір чи уніфікує системи оцінювання країн-учасниць. І навіть не через те, що проголошує взаємозв'язання освітніх ступенів чи підвищує шанси на ефективне працевлаштування в ЄС. Винятковість цього процесу полягає в його багатозначності.

Одним із таких вимірів є те, що, попри регулярні конференції, обговорення на різних рівнях і велику кількість спільно випрацюваних програмних документів, кожна з країн-учасниць фактично впроваджує свій власний варіант Болонської системи (БС). Це дає можливість не лише пристосуватися до конкретної національної специфіки, але й використати її як своєрідне прикриття для додаткових впроваджень або й просто махінацій. Приміром, у Німеччині БП асоціюється насамперед із введенням плати за навчання в більшості університетів. Україна, на жаль, також належить до подібних прикладів.

Вітчизняне Міністерство освіти і науки

позиціонує кредитно-модульну систему як невід'ємний елемент впровадження Болонської системи (див. Наказ МОН України № 774 від 30.12.2005). Насправді ж і назва, і сама по собі КМС – це симбіотичний "мікс" пострадянського розв'язу, утворений поєднанням двох довільних понять – "кредитів" і "модулів". Не можна навіть сказати, що їх запозичили зі словника БС, оскільки ідея КМС виникла в Україні ще на початку 90-х, на початку 2000-них була впроваджена в якості педагогічного експерименту в деяких вишах, а з 2005 р., після того, як Україна приєдналась до БП, успішно "підмінює" собою Європейську кредитно-трансферну систему.

Отже, кредити – це ключове поняття ЄКТС ("Довідник користувача ЄКТС" від 6.02.2009 р.). Кредити покликані полегшити процес взаємозв'язання кваліфікаційних і освітніх рівнів університетів різних країн і сприяти мобільності студентів і викладачів. Для деяких вишів, де кредитна система існувала і до 2005 р., у тому числі й для КМА, таке трактування цього поняття є прийнятним і звичним.

Натомість модуль – це один із можливих варіантів самодостатніх та структурованих освітніх компонентів, нарівні з навчальною дисципліною, конференцією чи виробничою практикою. Таке визначення буде сюрпризом для будь-кого, хто хоча б трішки знайомий з

українською освітньою системою. Для нас модуль – це форма контролю, щось подібне до проміжних іспитів і величезний привід для нарікань (серед іншого впровадження модулів призводить до знецінення семінарів, переорієнтує їх від здобування знання на гонитву за оцінками: життя "від модуля до модуля"). Більше того, модуль в такому значенні практично не сумісний з певними галузями наукового знання, наприклад, з гуманітаристикою.

Що ж ми маємо в результаті на національному (Україна) і локальному (НаУКМА) рівнях? На етапі підписання Бергенського комюніке 2005 р. КМС фактично замінила собою ЄКТС. У Могилянці станом на цей час модульна система так і не була запроваджена, натомість вже існувала своя кредитна, що відповідала вимогам ЄКТС. Наближення запланованої фінальної дати Болонського процесу (2010 р.) призвело до цікавих змін: МОН врешті вирішило запровадити справжню ЄКТС замість КМС, що існувала під видом елементу Болонського процесу більше 4-х років, натомість керівництво НаУКМА, як не парадоксально, вирішило взяти на озброєння модуль (стандартно розуміючи цей термін як форму контролю).

Що це – жага експериментувати, бажання виділитися з-поміж іших вишів або просто банальне невміння читати?

суб'єктив

Марія Познякова

Коментарі до графіті

Ситуація з «явленням образу» на новопобіленій стіні поварні Києво-Братського монастиря стурбувала багатьох. Ось як коментують цей факт основні учасники дискусії.

Тетяна Люта, к. іст. н., керівник центру «Музей української звияги»:

«Публічне поширення листування з цього питання, тим паче публікація листів на декількох сайтах, було неприпустимим, оскільки стосувалося лише осіб, зазначених у розсилці. Я дотримуюся думки, що напис під зображенням на стіні поварні прочитується як "Щербак", а дешифрувати його як "Jerome" – це лише спроби приховати справжнє його значення. Вирішення цього конфлікту я бачу в публічній акції примирення та миття стіни поварні разом з Василем Черепаниним. Щітками я вже запаслася».

Василь Черепанин, к. філос. н., директор Центру візуальної культури:

«Звинувачення, що пролунали в листах пані Лютої, стосувалися не лише мене,

але й Центру візуальної культури, Олександра Олексійовича Івашини та й узагалі всіх, хто підписався під відкритим

листом до президента НаУКМА С.М. Квіта. Тому ознайомлення з цими листами всіх цих людей я вважаю не лише припустимим, але й цілком необхідним. Важливою є сама симптоматика явища: у цьому листуванні була реалізована не просто певна інтерпретація гуманітарії та незгода з деякими її проявами з боку інших гуманітаріїв. Я вважаю, що роздратування в цьому випадку викликає саме публічне висловлення своєї позиції. Що ж стосується графіті, то інтерпретація пані Лютої малюнку на стіні поварні як образи, яку ми нанесли владі, свідчить виключно про те, що вона в сакральному просторі білої стіни здатна побачити лише образ влади. Вихід з цієї ситуації я бачу лише в одному: ми вимагаємо вибачень пані Лютої, так само публічних, якими були її звинувачення».

trash

R.Pokhman

Операція «Синій декан»

Ніч наприкінці лютого. Вітряно. Холодно. Зараз би сидіти вдома та пити каву чи чай з молоком...

Цієї ночі, у той час, коли вже не ходять метро, ми стоїмо групкою в 9+1 чоловік і симулюємо звичайну компанію напідпитку, хоч усі до огидного тверезі. Тут зібралися ті, хто готовий віддати життя за нашого Лідера. Усі перевірені, хоч раз брали участь у вуличних акціях прямої дії.

Різні люди (автономи, анархісти, "глибинні" екологи та навіть один масон, з якого всі сміялися), але один дещо об'єднувало, – усі були маргіналами. І ми знали в обличчя нашого головного ворога.

Учора на брифінгу кожна група отримала певний сектор міста, трафарет і синю фарбу. Наголосили на важливості саме цього кольору. Я не зрозумів чому, але накази не обговорювалися: на те воно й начальство, щоб думати за нас.

За кожною групою закріпили одного досвідченого бойовика, нам дістався

ветеран УНА-УНСО. Коли він інструктував нас, то що два речення цитував "Війну в натовпі" Дм.Корчинського. Проте справу свою чоловік знав добре.

Розбилися на "трійки", темними провулками, усі в чорних "балаклавах", ідемо до визначеної будівлі. Я вивчив кожен сантиметр цієї споруди, її історію, простір довкола. Це я робив щодня протягом тижня, коли Наш Великий Вождь готував план помсти. Ось, наприклад, багато хто думає, що це і є той самий "будинок Галшки", про який Зоя Іванівна Хижняк пише, чи, нині, «Музей української звияги». Хоча насправді...

Я чую коротку команду, і десять димових шашок летить за паркан. Наступної миті паркан штурмує перша "трійка", друга займається воротами, а моя наносить трафаретні зображення на зовнішній стороні будівлі. Після цього організовано відступаємо, використовуючи татарську тактику,

розчиняємося в нутрощах нічного міста, аби знову зібратися на конспіративній квартирі, де наша група "залягає на тюфяках".

У цей же час десятки інших груп у всьому місті наносили через трафарет подібні зображення. Ніхто з нас не знає їхнього сенсу так само, як і сенсу напису «Jerome», але всі впевнені, що Наш Лідер не міг віддати безглузлого наказу та що дуже скоро ми зрозуміємо прихований зміст власних дій.

Наступного дня ми перетворимося на звичайних студентів, які сидять у бібліотеці, вітаються з викладачами, відповідають на семінарах. Але не варто себе тішити...

Ми рішучі, нас багато, ми організовані, у нас є Лідер і достатньо синьої фарби! Начувайтесь всі, хто має сміливість виступати проти маргіналів й іменуватися нашим ворогом!

„Могилянський вісник” – самвидав спудеїв НаУКМА

Редакційна колегія:
Москаленко Ольга
Шкель Анастасія

Верстальник – Миронов Павло
Дизайн – Макух Юрій

Ціна – безкоштовно.

Наклад – 200 примірників

Видруковано в університетському видавництві „Пульсари”.

Надсилайте Ваші статті, оголошення та пропозиції на нашу е-скриньку:

visnyk@gmail.com

Бажан
Редак
публік
в Інтер

UKMA Library * Book

0540778

зіали, а також
ня за адресою

В редакції використано
світлина із сайту istina.kiev.ua
та репродукцію малюнка ХХХ.08